

מבט לאיראן

28 באוגוסט – 11 בספטמבר 2023

עורך: ד"ר רז צימט

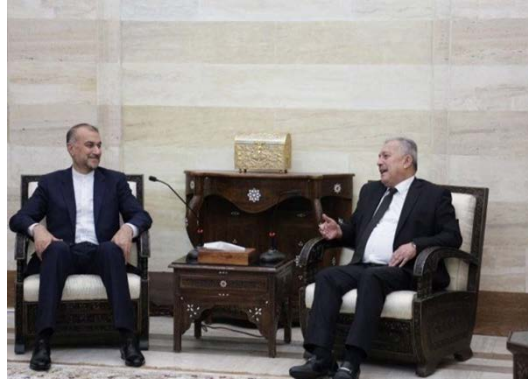
עיקרים

- שר החוץ האיראני, חסין-אמיר עבדאללהיאן, קיים ביקור בן מספר ימים בסוריה ובלבנון. במהלך הביקור נפגש השר עם בכירים בממשלים בדמשק ובבירות, עם מזכ"ל חזבאללה ועם נציגי הארגונים הפלסטינים ודן עימם בקשרים בין איראן לסוריה וללבנון, בהמשך התמיכה האיראנית ב"חזית ההתנגדות" ובהתפתחויות האזוריות.
- איש משמרות המהפכה נהרג בסוף אוגוסט 2023 בסוריה. נסיבות מותו לא נמסרו.
- משמרות המהפכה והמיליציות הפרו-איראניות במזרח סוריה נקטו בצעדי אבטחה מוגברים בדיר אלזור על רקע העימותים האלימים בין כוחות SDF הכורדים לבני שבטים ערבים סונים.
- כארבעה מיליון עולי רגל איראנים הגיעו בראשית ספטמבר 2023 למקומות הקדושים לשיעה בעיראק במסגרת טקסי הארבעין לציון סיום ארבעים ימי האבל על מות האמאם השיעי חוסין. מפקד כוח קדס במשמרות המהפכה, אסמאעיל קאא'ני, הגיע לעיראק במסגרת טקסי הארבעין וביקר בערים נג'ף וסאמארא' וכן באנדרטת הזיכרון בבגדאד לאבו-מהדי אלמהנדס, שחוסל בידי ארצות הברית בינואר 2020. כמו כן נפגש קאא'ני עם מפקדים במיליציות השיעיות הפרו-איראניות בעיראק.
- ב-2 בספטמבר 2023 החלו עבודות הבינוי במסגרת פרויקט מסילת הרכבת מבצרה שבדרום עיראק לשלמצ'ה שבמערב איראן. פרויקט זה נידון במשך שנים בין שתי המדינות, אך עד כה לא הושגה התקדמות מעשית במימושו.

המעורבות האיראנית בסוריה ובלבנון

- שר החוץ האיראני, חסין-אמיר עבדאללהיאן (Hossein-Amir Abdollahian), הגיע ב-30 באוגוסט 2023 לביקור בסוריה. ב-30 באוגוסט נועד השר עם ראש ממשלת סוריה, חסין ערנוס (Hussein Arnous), ועם עמיתו הסורי, פיצל אלמקדאד (Faisal al-Mikdad). בפגישת שרי החוץ דנו השניים ביחסים בין המדינות, בהתפתחויות בסוריה ובהתפתחויות האזוריות והבינלאומיות. עבדאללהיאן הצהיר, כי איראן תמשיך לסייע למשטר הסורי ולצבא סוריה עד להתייצבות המצב במדינה. הוא גינה את המשך התקיפות הישראליות בסוריה וציון, כי "אף פעולה תוקפנית ופושעת מצד המשטר הציוני לא תישאר ללא מענה" (איסנ"א, 30 באוגוסט 2023). בפגישתו עם ראש ממשלת סוריה דנו השניים בתוצאות הוועדה הכלכלית המשותפת לשתי המדינות, שהתכנסה בסוף חודש יולי 2023 בטהראן, ובמימוש ההסכמים, שנחתמו בין איראן וסוריה במהלך ביקור הנשיא אברהים ראיסי בדמשק במאי 2023. ראש ממשלת סוריה בירך על הצטרפות איראן לארגון ה-BRICS ועל שיפור הקשרים בין

איראן וערב הסעודית. במסיבת עיתונאים משותפת אמר עבדאללהיאן, כי על הכוחות האמריקאים לעזוב את סוריה ולשוב לארצם (תסנים, 30 באוגוסט 2023).

**פגישת שר החוץ האיראני עם ראש ממשלת סוריה
(תסנים, 30 באוגוסט 2023)**

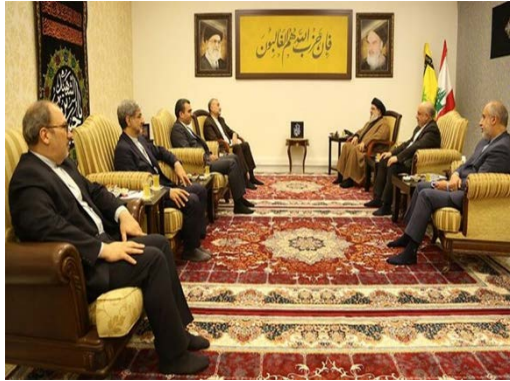
ב-31 באוגוסט 2023 נועד שר החוץ האיראני עם נשיא סוריה, בשאר אסד, ודן עימו במצב בסוריה, ביחסים בין סוריה והליגה הערבית, בהתפתחויות בזירה הפלסטינית ובהתפתחויות האזוריות. עבדאללהיאן הדגיש את התייצבותה של איראן לצד סוריה ואת הצורך לכבד את ריבונותה ולכידותה הטריטוריאלית והזמין את הנשיא אסד לביקור בטהראן. הנשיא אסד בירך את איראן על הצטרפותה לארגון BRICS ואמר, כי הדבר מעיד על כך שהעולם משתנה. כמו כן, בירך הנשיא על יוזמתה של איראן לחזק את קשריה עם מדינות ערב (מהר, 31 באוגוסט 2023).

פגישת הנשיא אסד עם שר החוץ האיראני (מהר, 31 באוגוסט 2023)

בתום ביקורו בסוריה, המשיך עבדאללהיאן לביקור בלבנון. במהלך ביקורו בבירות נועד שר החוץ עם צאלח אלעארורי, סגן יו"ר הלשכה המדינית של חמאס, ועם זיאד אלנח'אלה, מזכ"ל הג'האד האסלאמי בפלסטין. עבדאללהיאן הדגיש את דבקותה של טהראן באסטרטגיית התמיכה בעם הפלסטיני וב"התנגדות" והתייחס להנחיות מנהיג איראן בדבר הצורך לתמוך בגדה המערבית. מנהיגי חמאס והג'האד האסלאמי הדגישו בפגישה כי לא ייסוגו מ"פעולות ההתנגדות בגדה המערבית" הנמצאות בשלב זה בעדיפות עליונה (פארס, 31 באוגוסט 2023). ב-1 בספטמבר 2023 נועד עבדאללהיאן עם חסן נצראללה, מזכ"ל חזבאללה, ודן עימו בהתפתחויות הפוליטיות האחרונות בלבנון ובאזור (מהר, 1 בספטמבר 2023). כמו כן, נפגש שר החוץ עם נביה ברי, יו"ר

הפרלמנט הלבנוני, ודן עימו בהתפתחויות באזור וב"התנגדות בלבנון ובפלסטין". עבדאללהיאן התייחס למשבר הפוליטי בלבנון והדגיש כי בחירת נשיא והרכבת ממשלה חדשה היא אחת המשימות החשובות ביותר של העם הלבנוני והמנהיגים הפוליטיים בלבנון (תסנים, 1 בספטמבר 2023). בפגישה עם שר החוץ הלבנוני אמר עבדאללהיאן, כי חברות איראניות מוכנות להשתתף בפתרון משבר החשמל בלבנון (איסנ"א, 1 בספטמבר 2023).

**פגישת שר החוץ האיראני עם מזכ"ל חזבאללה
(מהר, 1 בספטמבר 2023)**

◀ לוחם משמרות המהפכה, יחיא רסתמי (Yahya Rostami), נהרג בסוריה. לפי דיווחי התקשורת האיראנית, רסתמי בן ה-50 נהרג ב-31 באוגוסט 2023. נסיבות מותו לא נמסרו (פארס, 4 בספטמבר 2023).

**לוחם משמרות המהפכה שנהרג בסוריה
(פארס, 4 בספטמבר 2023)**

◀ ערוץ החדשות הסורי עין אלפראת דיווח (31 באוגוסט 2023), כי בכוונת משמרות המהפכה וחזבאללה לאמן כוחות רוסיים בסוריה בהפעלת כלי טיס בלתי מאוישים איראנים מסוג אבאביל-3 וקאצף-1. על פי דיווח זה, כלי הטיס התוקפים הועברו על ידי משמרות המהפכה משטח עיראק לשדה התעופה הצבאי בתדמר באמצעות משאיות להעברת פירות וירקות, המשמשות את המיליציות הפרו-איראניות להובלת אמצעי לחימה מתקדמים. הכוחות הרוסיים הקצו לטובת האימונים מקום מיוחד בשדה עבור המל"טים ועבור מומחים מיחידה 127 של חזבאללה, יחידת המל"טים של הארגון.

◀ ערוץ החדשות הסורי עין אלפראת דיווח (7 בספטמבר 2023) על צעדי אבטחה מוגברים הננקטים על ידי משמרות המהפכה בדיר אלזור שבמזרח סוריה על רקע העימותים האלימים בין כוחות SDF הכורדים לבני

שבטים ערבים סונים באזור. על פי דיווח זה, הציבו משמרות המהפכה והמיליציות הפרו-איראניות מחסומים באזור חויג'ה צקר (Huwaitja al-Sakr) שבדיר אלזור, העלו כוננות ותגברו את עמדותיהם הצבאיות הסמוכות לאזורים בהם מתנהלים העימותים.

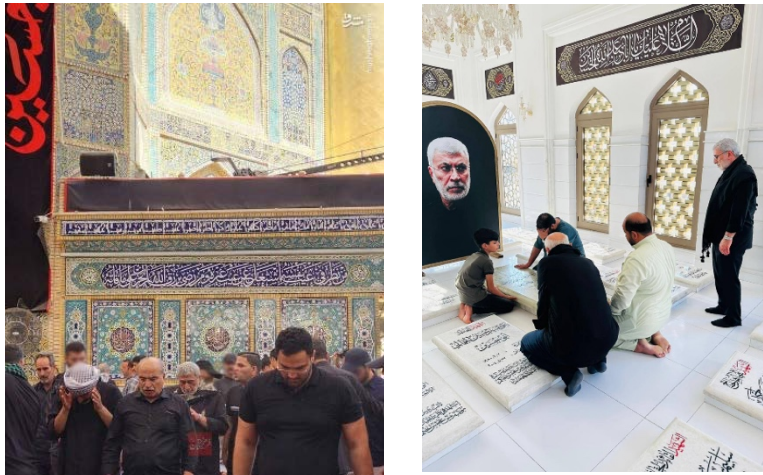
המעורבות האיראנית בעיראק

• שר הפנים האיראני, אחמד וחידי (Ahmad Vahidi), הגיע ב-29 באוגוסט 2023 לביקור בבגדאד. במהלך ביקורו נפגש השר עם עמיתו העיראקי, עבד אלעמיר אלשמרי (Abdul Amir al-Shammari), ודן עימו בהערכות לטקסי העלייה לרגל למקומות הקדושים לשיעה בעיראק (ארבעין) ובאבטחת עולי הרגל במעברי הגבול בין המדינות (איסנ"א, 29 באוגוסט 2023). בראשית ספטמבר 2023 הגיעו כארבעה מיליון עולי רגל איראנים למקומות הקדושים לשיעה במסגרת טקסי הארבעין לציון סיום ארבעים ימי האבל על מות האמאם השיעי חוסין. ב-9 בספטמבר 2023 התקשר נשיא איראן, אברהים ראיסי, לראש ממשלת עיראק, מחמד שיאע אלסודאני (Mohammed Shaya al-Sudani), והודה לו על הסיוע העיראקי בארגון הטקסים (אירנ"א, 9 בספטמבר 2023).

פגישת שרי הפנים של איראן ועיראק (איסנ"א, 29 באוגוסט 2023)

• אסמאעיל קאא'ני, מפקד כוח קדס במשמרות המהפכה, הגיע ב-4 בספטמבר 2023 לעיר נג'ף במסגרת טקסי הארבעין ונשא תפילה במסגד האמאם עלי בעיר (משרק ניוז, 4 בספטמבר 2023). בהמשך ביקורו בעיראק, הגיע קאא'ני גם לעיר סאמראא' וכן ביקר באנדרטת הזיכרון בבגדאד לאבו-מהדי אלמהנדס, שנהרג בסיכול ממוקד בידי ארצות הברית לצד קאסם סלימאני בינואר 2020 (אלעאלם, 7 בספטמבר 2023). כמו כן, נפגש קאא'ני עם מפקדים ב"גיוס העממי", מסגרת הגג של המיליציות השיעיות הפרו-איראניות בעיראק (חשבון הטלגרם @qods_com, 9 בספטמבר 2023).

מימין: קאא'ני באנדרטה לזכרו של אלמהנדס (צאברין ניוז, 8 בספטמבר 2023). משמאל: קאא'ני בנג'ף (משרק ניוז, 4 בספטמבר 2023)

דובר ממשלת עיראק, באסם אלעואדי (Basem al-Awadi), הודיע על תחילת עבודות הבינוי במסגרת פרויקט מסילת הרכבת מבצרה שבדרום עיראק לשלמצ'ה (Shalamcheh) שבמערב איראן. אלעואדי אמר, כי מדובר באחד הפרויקטים התחבורתיים החשובים ביותר באזור ובעל השפעה רבה על תנועת נוסעים ועולי רגל ממדינות מרכז אסיה לעיראק (shafaqna.com, 1 בספטמבר 2023). בטקס תחילת העבודות, שהתקיים ב-2 בספטמבר 2023, השתתפו ראש ממשלת עיראק, מחמד שיאע אלסודאני, סגן נשיא איראן, מחמד מח'בר (Mohammad Mokhber), ושר התחבורה האיראני, מהרדאד בד'רפאש (Mehrddad Bazarpash). סגן נשיא איראן אמר, כי פרויקט חיבור מסילת הברזל בין שלמצ'ה לבצרה יאפשר להגדיל באופן משמעותי את היקף המסחר ואת שיתוף הפעולה הכלכלי בין שתי המדינות ויקל על תנועת עולי הרגל למקומות הקדושים בעיראק. שר התחבורה אמר, כי בהתאם להסכם בין איראן וסוריה, מסילת הברזל בין איראן ועיראק, שהשלמתה צפויה בתוך כשנתיים, תתחבר בהמשך גם לסוריה (פארס; מהר, 2 בספטמבר 2023). בחודש אפריל 2023 נפגשו שרי התחבורה של איראן ועיראק ודנו בקידום הפרויקט. בניית מסילת הרכבת באורך 32 ק"מ בין שלמצ'ה שבגבול איראן-עיראק לבצרה נידונה כבר שנים בין המדינות, אך עד כה לא הושגה התקדמות מעשית במימוש הפרויקט.

טקס תחילת העבודות בפרויקט מסילת הרכבת שלמצ'ה-בצרה (מהר, 2 בספטמבר 2023)

משלחת אנשי תקשורת איראנים נפגשה ב-8 בספטמבר 2023 בבגדאד עם ראש ממשלת עיראק, מחמד שיאע אלסודאני. ראש הממשלה הדגיש בפגישה את חשיבות הידוק הקשרים בין איראן ועיראק לחיזוק הביטחון והיציבות באזור (אירנ"א, 8 בספטמבר 2023).

**פגישת אנשי תקשורת מאיראן עם ראש ממשלת עיראק
(אירנ"א, 8 בספטמבר 2023)**

באפל טאלבאני (Bafel Talabani) יושב ראש מפלגת האיחוד הלאומי של כורדיסטאן העיראקית (PUK), הגיע ב-10 בספטמבר 2023 לביקור בטהראן לצורך פגישות עם בכירים בממשל האיראני (איסנ"א, 10 בספטמבר 2023). הביקור מתקיים על רקע דרישת איראן מעיראק לפרק את הקבוצות הבדלניות הכורדיות הפועלות בחבל הכורדי בצפון עיראק.